

Recenze: Zelený stan – Ljudmila Ulická

V románu Ljudmily Ulické poznáváme tři ústřední postavy, tři nejlepší kamarády. Seznamujeme se s nimi již v útlém věku na základní škole na počátku padesátých let 20. století v době úmrtí Stalina. Prožíváme s nimi dalších zhruba třicet let jejich života. Poznáváme tedy Ilju, Saňu a Michu.

Ilja žije pouze s matkou. Jsou chudí, Ilja chodí oblečený do starých, záplatovaných hadříků. Se svou chudobou se vyrovnává tak, že se jí vysmívá. Sní o tom, jak si koupí fotoaparát a bude zaznamenávat všechny zajímavé a důležité události.

Naopak Saňa chudobou nikdy netrpěl. Žije s matkou a babičkou a miluje hudbu. Výborně hraje na klavír. Je drobného vzezření a každý si myslí, že je mladší než ve skutečnosti. Je takový neduživý a často nemocný.

Zrzavý Micha žije s tetou Geňou a její invalidní dcerou. Pomáhá jí s domácností, protože kdyby se o něj teta odmítla starat, musel by se vrátit do dětského domova. Tohoto chlapce zase od dětství provází poezie, sám chodí všude se sešitem a tužkou a pokouší se psát.

V šesté třídě dostanou žáci nového učitele literatury, pohledného Viktora Juljeviče Šengeliho. Tento charismatický muž bez pravé ruky dokáže v žácích vzbudit nebývalý zájem o ruskou literaturu a stává se další významnou postavou Zeleného stanu.

Zelený stan je mnohvrstevnatý román, který postrádá jakoukoliv chronologii, přesto všechny příběhy na sebe navzájem navazují a logicky se prolínají. Stává se však, že v jedné kapitole někdo zemře a v další se s onou postavou setkáváme třeba o několik let zpětně. Román obsahuje poměrně velké množství postav a osudů. Určitě je velkým přínosem, pokud čtenář zná alespoň obecně dějiny Ruska a ruské autory. Ljudmila Ulická hodně ve svém románu používá úryvky z knih, narážky na některé autory a určitě se vám snáze text pochopí, pokud budete vědět, o čem je řeč. Já jsem si ze začátku poměrně často vyhledávala na internetu informace, abych byla v obraze, protože jsem pochopitelně chtěla všechno pochopit a neztrácet se v ději. Kniha obsahuje také několik stránek vysvětlivek a odkazů na úryvky v textu. Autorka do knihy nezahrnula pouze literaturu, ale také hudbu i další umění.

Největší prostor ve své knize věnovala autorka Iljovi a jeho druhé ženě Olje. Ale pochopitelně nahlížíme i do osudů Sani a Michy a dalších postav, které s jejich životy nějakým způsobem souvisí a dotýkají se jich. Autorka nám zkrátka na běžných životech obyčejných lidí přibližuje dění v oné těžké době v Rusku. Stylem jako by se nic nedělo, ale děje se toho hodně.

Přestože Ulické román postrádá jakoukoliv chronologii a je tedy psán trošku jiným stylem, než jsem zvyklá, četl se mi dobře. A bavil mě. Bavil mě, přestože jde o úplně jiný kousek literatury, než jakou běžně čtu. A možná právě proto. Nejde o žádné oddechové čtení, musela jsem se soustředit a přemýšlet u toho, ale s tím jsem do četby Zeleného stanu šla. Určitě to kniha není pro každého, ale myslím, že není třeba ji odkládat z obav, že by pro někoho byla nečitelná, nepochopitelná. Je pravda, že sama jsem ji četla dlouho, ale záměrně jsem nespíchala s četbou. Jak jsem psala výše, kniha mě bavila a čtení jsem si vychutnávala. Ráda jsem nahlédla do osudů lidí v oné nelehké době.

Na úplný konec jenom dodám, že za sebe knihu určitě doporučuji a ráda si ji po nějaké době přečtu znovu. Myslím, že mi dá na podruhé ještě mnohem více. Pokud tedy hodláte sáhnout do soudku s něčím vážnějším, přečtěte si Zelený stan.